

Sprawozdanie stenograficzne

z rozpraw

galicyjskiego Sejmu krajowego.

2. posiedzenie 3. sesji V. peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 26. Listopada 1885.

Treść: Spis petycji. — Urlopy pp. Starowiejskiego, Zamojskiego i Romanowicza. — Ogłoszenie wyniku głosowania na rewidentów. — Pierwsze czytanie przedłożeń Wydziału krajowego: Sprawozdanie w przedmiocie wyłączenia przysiółka Podlesie ze związku gminy Medwedowce w powiecie Buczackim i utworzenia zeń samoistnej gminy; sprawozdanie w przedmiocie zmiany etatu osób i płac grona nauczycieli przy krajowej średniej szkole gospodarstwa lasowego; sprawozdanie o zamknięciu rachunkowem funduszków krajowych za rok 1884; sprawozdanie w przedmiocie zmiany art. 18. ustawy szkolnej krajowej z 2. Maja 1873. o stosunkach prawnych stanu nauczycielskiego w publicznych szkołach ludowych; sprawozdanie w przedmiocie subwencyonowania żeglugi parowej na Dniestrze; sprawozdanie w przedmiocie użycia dochodów funduszu podrzutków w Krakowie; sprawozdanie w przedmiocie przeniesienia siedziby c. k. Starostwa powiatowego z Tłumacza do Tyśmienicy; sprawozdanie w przedmiocie ustanowienia nowego c. k. Sądu powiatowego w Pruchniku; sprawozdanie w przedmiocie przeniesienia siedziby c. k. Sądu powiatowego z Krynicy do Muszyny; sprawozdanie wyboru posłów: Ottona Hausnera, Brykczyńskiego, Strassera, Koziarskiego, Bobrzyńskiego i Zukra. Złożenie przyrzeczenia poselskiego przez nich. — Wybór komisji gminnej, administracyjnej, prawniczej, lustracyjnej, budżetowej, petycyjnej, drogowej, szkolnej, bankowej, górniczej i kultury krajowej. — Wezwanie do ukontytuowania się komisji. — Porządek dzienny 3. posiedzenia.

Początek o godzinie 11. minut 30. przed południem.

Przewodniczący: JW. Dr. Mikołaj Zyblikiewicz, Marszałek krajowy.

Ze strony Rządu: JE. p. Filip Zaleski, c. k. Namiestnik.

Sekretarze: Dr. Stanisław hr. Badeni, Władysław ks. Sapieha, Siengalewicz.

Obecnych posłów: 105.

JW. Marszałek. Sejm w komplecie, posiedzenie otwarte.

Pan sekretarz raczy odczytać spis nadesłanych petycji.

Sekretarz Dr. Stanisław Badeni (czyta):

Spis petycji

wniesionych do Wysokiego Sejmu krajowego po dzień 26. Listopada 1885.

1. Wydział powiatowy Buczański, przez p. Władysława Wolańskiego, o uwolnienie ludności ubogiej od podatku konsumcyjnego od bitej nierogacizny na święta Bożego Narodzenia — do komisji administracyjnej.
2. Ten sam, przez p. W. Wolańskiego, w sprawie wyjednanie zastosowania patentu Cezarskiego z 20. Kwietnia 1854. do wyższych urzędów autonomicznych — do komisji administracyjnej.
3. Ten sam, przez p. W. Wolańskiego, w sprawie wyrobu i sprzedaży soli bydłowej — do komisji gospodarstwa krajowego,
4. Ten sam, przez p. W. Wolańskiego, w sprawie sadzenia drzew przy drogach i odnośne zmiany w dotyczącej ustawie — do komisji drogowej.
5. Ten sam, przez p. W. Wolańskiego, aby wybory do Sejmu z większej posiadłości odbywały się na przyszłość w Czortkowie — do komisji prawniczej.
6. Ten sam, przez p. W. Wolańskiego, w sprawie zastępstwa chorych nauczycieli ludowych — do komisji szkolnej.
7. Ten sam, przez p. W. Wolańskiego, w przedmiocie rewizji przywilejów Banku austro-węgierskiego — do komisji bankowej.
8. Grono nauczycieli szkoły ludowej w Zamarstynowie, przez p. Merunowicza, o podwyższenie płac — do komisji szkolnej.
9. Sabina Niewiadomska, wdowa po inżynierze dróg krajowych, przez p. Merunowicza, o podwyższenie pensji i zaopatrzenie dla trojga małoletnich dzieci — do komisji budżetowej.
10. Izabela Duszyńska, wdowa po archiwście Wydziału krajowego, przez p. Smolkę, o podwyższenie pensji — do komisji budżetowej.
11. Adolfina Nowicka, przez p. Smolkę, prosi o subwencję na kształcenie córki w spiewie — do komisji budżetowej.
12. Antonina Ożwadowa, opiekunka małoletniego syna ś. p. Emila Ożwada, koncepcisty Wydziału krajowego, przez p. Hoszarda, o podwyższenie pensji sierocińskiej — do komisji budżetowej.
13. Ewa Gościńska, wdowa po weteranie z roku 1831., przez p. Smolkę, o zapomogę — do komisji budżetowej.
14. Zarząd Towarzystwa opieki chorych studentów w Wiednia, przez p. Czerkawskiego, o subwencję — do komisji budżetowej.
15. Edward Kolman, emerytowany nauczyciel ludowy, przez p. Czerkawskiego, o przyznanie odprawy — do komisji szkolnej.
16. Marya Dulębianka, przez p. Smolkę, o subwencję na kształcenie się w malarstwie — do komisji budżetowej.
17. Dyrekcja szkoły sztuk pięknych w Krakowie, przez p. Smolkę, o zapomogę dla ucznia tej szkoły Ludwika Stasiaka — do komisji budżetowej.
18. Gmina Baranów z 22. gminami wiejskimi i 11. obszarami dworskimi, przez p. Reya, o utworzenie Sądu powiatowego w Baranowie — do komisji prawniczej.
19. Wydział powiatowy w Nowym Sączu, przez p. Romera, o zatrzymanie poboru myta mostowego na moście Popradu pod Starym Sączem, po wybudowaniu nowego mostu — do komisji drogowej.
20. Ten sam, przez p. Romera, w sprawie rewizji przywilejów Banku austro-węgierskiego — do komisji bankowej.
21. Ten sam, przez p. Romera, o wybudowanie mostu na Dunajcu w Hurowie — do komisji drogowej.
22. Ten sam, przez p. Romera, w sprawie ustanowienia weterynarzy rządowych we wszystkich powiatach — do komisji administracyjnej.
23. Ten sam, przez p. Romera, o przeniesienie szkoły ogrodniczej Tarnowskiej na fundusz krajowy, lub o wyższą subwencję dla tejże szkoły — do komisji budżetowej.
24. Wydział związku Stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych we Lwowie, przez p. Skałkowskiego, w sprawie odnowienia przywilejów Banku austro-węgierskiego — do komisji bankowej.

25. Kazimierz Dunin, akademik górniczy w Leoben, przez p. Gnoińskiego, o zapomogę — do komisji budżetowej.
  26. Wydział powiatowy w Jarosławiu, przez p. W. Koziembrodzkiego, w sprawie przymusowego traktowania spraw w sądach gminnych (rozjemczych) — do komisji prawniczej.
  27. Wasyl Sereda, pogorzelec, przez p. W. Koziembrodzkiego, o wsparcie — do komisji budżetowej.
  28. Rada szkolna miejscowa w Kleparowie, przez p. Abrahamowicza, o podwyższenie płac nauczycielom szkoły w Kleparowie — do komisji szkolnej.
  29. Zwierzchność gminy Hranszowa powiatu Nowotarskiego, przez p. Waygarta, o odpisanie kosztów szpitalnych — do komisji budżetowej.
  30. Bractwo św. Michała w Kołomyi — przez p. Wierzbickiego, o subwencję na spłatę długów i malowanie cerkwi św. Michała — do komisji budżetowej.
  31. Kuratoria Zakładu imienia Ossolińskich, przez p. Małeckiego, o subwencję na utworzenie czytelnicy w godzinach popołudniowych — do komisji budżetowej.
  32. Franciszka Lewicka, przez p. Merunowicza, o subwencję na podniesienie pracowni haftów — do komisji budżetowej.
  33. Paulina Sawicka, wdowa po nauczycielu ludowym, przez p. Merunowicza, o pensję lub zapomogę — do komisji budżetowej.
  34. Marya Horakowska, wdowa po nauczycielu ludowym, przez p. Merunowicza, o zapomogę — do komisji budżetowej.
  35. Zygmunt Łyczkowska, przez p. Merunowicza, o subwencję na kształcenie córki w śpiewie — do komisji budżetowej.
  36. Władysław Żebrowski, kierownik szkoły w Rudkach, przez p. Jankę, o zapomogę — do komisji budżetowej.
  37. Leontyna Maresch, przez p. Jankę, o zapomogę — do komisji budżetowej.
  38. Gmina miasta Zatora i administracja dóbr Zatorskich, przez p. Zolla, o utworzenie Sądu powiatowego w Zatorze — do komisji prawniczej.
  39. Przełożona Sióstr Miłosierdzia w Rohatynie, przez p. Onyszkiewicza, o bezprocentową pożyczkę i subwencję — do komisji budżetowej.
  40. Nauczycielki szkół wydziałowych i ludowych w Krakowie, przez p. Majera, o zrównanie ich z nauczycielkami ludowych szkół krakowskich co do pobierania dodatków służbowych — do komisji szkolnej.
  41. Towarzystwo gospodarskie galicyjskie we Lwowie, przez p. Pilata, o ustanowienie w kraju składów zbożowych — do komisji kultury krajowej.
  42. Rada szkolna miejscowa w Binczycach, przez p. Zolla, o podniesienie płacy nauczycielowi tamtejszemu do VI. klasy — do komisji szkolnej.
  43. Gmina Budzowa powiatu Myślenickiego, przez p. Zolla, o subwencję na przywrócenie komunikacji na drogach gminnych uszkodzonych powodzią — do komisji drogowej.
  44. Tomasz Klimonda, nauczyciel szkoły w Kleparzu i Stefan Cześniakiewicz, nauczyciel szkoły na Piasku w Krakowie, przez p. Zolla, o przyznanie im dodatku aktywального — do komisji szkolnej.
  45. Rada szkolna miejscowa w Krowodży, przez p. Zolla, o zrównanie płac nauczycieli w Zielonkach z płacami nauczycieli klasy II. — do komisji szkolnej.
  46. Z. Stęczyński, literat, przez p. Weigla, o zapomogę — do komisji budżetowej.
  47. Komitet zarządzający szkołą izraelską M. Bernsteina, przez p. Goldmana, o subwencję na środki naukowe — do komisji budżetowej.
- JW. Marszałek. Mam zaszczyt podać do wiadomości Wysokiego Sejmu, że udzieliłem posłowi Starowiejskiemu urlopu 8-dniowego, Zamojskiemu na 3 dni a p. Romanowiczowi 2-dniowego.
- Upraszam o sprawozdanie dokonanego wyboru na rewidentów.
- Sprawozdawca p. Pławicki (czyta).
- Głosujących było 74.
- Rewidentami wybrani zostali jednogłośnie następujący posłowie:

Antoniewicz,
Bereźnicki,
Buchwald,
Goldmann,
Kowalski,
Merunowicz,
Rozwadowski Bolesław,
Weissmann,
Wernicki,
Wolański Mikołaj,
Zawadzki,
Żarski.

JW. Marszałek. Ci zatem posłowie zostali wybrani.

Przystępujemy do porządku dziennego.

Pierwszym przedmiotem jest:

Sprawozdanie w przedmiocie wyłączenia przysiółka Podlesie ze związku gminy Medwedowce w powiecie Buczackim i utworzenie zeń samoistnej gminy (**Al. 20.**) Sprawozdawca poseł Dr. Smolka ma głos.

Sprawozdawca JE. p. Smolka: Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony projekt, a pod względem formalnego traktowania wnoszę, żeby przydzielić to sprawozdanie do komisji administracyjnej.

JW. Marszałek. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Ponieważ nikt głosu nie żąda, przeto kto się z tym wnioskiem zgadza, zechce rękę podnieść. (Większość) Wniosek przyjęty.

Następuje z kolei: Sprawozdanie w przedmiocie projektu zmiany etatu osób i płac grona nauczycieli przy krajowej średniej szkole gospodarstwa lasowego. (**Al. 21.**) Sprawozdawca poseł Rybicki ma głos.

Sprawozdawca p. Rybicki: Wnoszę imieniem Wydziału krajowego o odesłanie tego sprawozdania do komisji gospodarstwa krajowego.

JW. Marszałek. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda, przeto kto się z tym wnioskiem zgadza zechce rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęty.

Następuje sprawozdanie o zamknięciu rachunkowem funduszy krajowych za rok 1884. (**Al. 22.**) Sprawozdawca p. Rybicki ma głos.

Sprawozdawca p. Rybicki: Wnoszę o odesłanie tego sprawozdania do komisji budżetowej.

JW. Marszałek. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda - więc proszę, kto z tym wnioskiem się zgadza, zechce rękę podnieść. (Większość). Wniosek przyjęty.

Z kolei następuje: Sprawozdanie w przedmiocie zmiany art. 18 ustawy szkolnej krajowej z dnia 2. Maja 1873. o stosunkach prawnych stanu nauczycielskiego w publicznych szkołach ludowych. (**Al. 23.**) Sprawozdawca p. Pietruski ma głos.

Sprawozdawca p. Pietruski: Wnoszę o odesłanie tego wniosku do komisji edukacyjnej.

JW. Marszałek. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda, przeto proszę, kto się z tym wnioskiem zgadza, zechce rękę podnieść. (Większość). Wniosek przyjęty.

Z kolei następuje: Sprawozdanie w przedmiocie subwencyonowania żeglugi parowej na Dniestrze. (**Al. 24.**) Sprawozdawca p. Władysław Badeni ma głos.

Sprawozdawca p. Władysław hr. Badeni: Pod względem formalnego traktowania wnoszę, aby to sprawozdanie odesłać do komisji gospodarstwa krajowego.

JW. Marszałek. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda, więc kto ten wniosek przyjmuje, zechce rękę podnieść. (Większość). Wniosek przyjęty.

Z kolei następuje: Sprawozdanie w przedmiocie użycia dochodów funduszu podrzutków w Krakowie. (**Al. 25.**) Sprawozdawca p. Hoszard ma głos.

Sprawozdawca p. Hoszard: Wnoszę odesłanie tego sprawozdania do komisji budżetowej.

JW. Marszałek. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Nikt głosu nie żąda; kto ten wniosek przyjmuje, zechce rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęty.

JW. Marszałek. Imieniem Wydz. krajowego jako sprawozdawca ma głos p. Romer dla przedłożenia następującego z kolei przedmiotu.

Sprawozdawca p. Romer: (**Al. 26.**) Sprawozdanie w przedmiocie przeniesienia siedziby c. k. Starostwa powiatowego z Tłumacza do Tyśmienicy, wnoszę przekazać komisji administracyjnej.

JW. Marszałek. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Nikt głosu nie żąda. Kto się zgadza

z wnioskiem Wydziału, zechce rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęty.

Sprawozdawca p. Romer (czyta):

Sprawozdanie w przedmiocie ustanowienia nowego Sądu powiatowego w Pruchniku, tudzież sprawozdanie w przedmiocie przeniesienia siedziby c. k. Sądu powiatowego z Krynicy do Muszyny (Al. 27 i 28.) wnoszę, przydzielić komisji prawniczej.

JW. Marszałek. Żąda kto głosu? (Nikt).

Nikt głosu nie żąda; kto się zgadza z wnioskiem Wydziału kraj. zechce rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęty.

Z kolei następuje sprawdzenie wyborów poselskich. Sprawozdawca p. Pietruski ma głos.

Sprawozdawca p. Pietruski (czyta):

Sprawozdanie

Wydziału krajowego o wyborze posła na Sejm krajowy z kurii miast okręgu wyborczego Brody.

Wysoki Sejmie!

Dnia 28. Października 1885. r. odbył się w Brodach wybór uzupełniający posła na Sejm krajowy z kurii miast okręgu wyborczego Brody.

Uprawnionych do głosowania było według wykazu urzędowego 948 wyborców.

Z tych w głosowaniu brało udział 245 wyborców.

Absolutna większość wynosiła 123 głosów.

P. Otton Hausner otrzymał 234 głosów.

P. Kazimierz Młodecki 10 głosów.

P. Alfred Hausner 1 głos.

Wybrany przeto został znaczną większością głosów p. Otton Hausner.

W obec tego, że wybór odbył się legalnie a akta wyborcze w należytem znajdują się porządku Wydział krajowy wnosi:

Wysoki Sejm, raczy wybór p. Ottona Hausnera na posła z kurii miast okręgu wyborczego Brody uznać za ważny.

JW. Marszałek. Rozprawa otwarta. Nikt głosu nie żąda? (Nikt). Kto się zgadza z wnioskiem, ażeby wybór ten uznać za ważny, zechce rękę podnieść. (Większość). Wybór został uznany za ważny. Proszę o następne sprawozdanie.

Sprawozdawca p. Pietruski (czyta):

Sprawozdanie

Wydziału krajowego o wyborze posła na Sejm krajowy z kurii większych posiadłości byłego obwodu Stanisławowskiego.

Wysoki Sejmie!

Dnia 29. Października odbył się w Stanisławowie uzupełniający wybór posła na Sejm krajowy z kurii większych posiadłości byłego obwodu Stanisławowskiego.

Uprawnionych do głosowania było 120 wyborców.

Do głosowania przystąpiło 94 wyborców.

Z oddanych głosów atoli niektóre są nieważne, a w szczególności:

1. głos p. Nikodema hr. Potockiego za pp. Tomasza Lewickiego i Katarzyny Mandyczewskiej, właścicieli dóbr Łazarówki pod poz. 66. oddany na p. Stanisława Matkowskiego z powodu że hr. Nikodem Potocki nie jest wykazany jako uprawniony do wyboru w tej kurii wyborczej, a zatem w myśl §. 15. ordynacji wyborczej nie mógł być pełnomocnikiem p. Lewickiego i p. Mandyczewskiej.

2. głos p. Tadeusza hr. Dzieduszyckiego, za p. Wandę z Brzozowskich Bielską z Rosznowie pod poz. 10. oddany na p. Stanisława Matkowskiego, z powodu, że hr. Tadeusz Dzieduszycki nie jest wykazany jako uprawniony do głosowania w kurii posiadłości większych byłego obwodu Stanisławowskiego, a zatem nie mógł być pełnomocnikiem.

3. głos p. Konstantego Ładomirskiego za pp. Jana i Teofilę Roszko Bogdanowiczów pod poz. 12. na p. Stanisława Brykczyńskiego oddany, z powodu, że pełnomocnictwo nie jest wystawione przez p. Jana Roszko Bogdanowicza a więc nie wyrażało woli obojga współwłaścicieli.

Ważnie oddano zatem głosów 91.

Absolutna większość wynosiła 46 głosów.

P. Stanisław Brykczyński otrzymał ważnych 62 głosów.

P. Stanisław Matkowski zaś otrzymał ważnych 29 głosów, a przeto p. Stanisław Brykczyński wybranym na posła został.

W obec tego, że wybór odbył się legalnie, a akta wyborcze znajdują się w należytem porządku Wydział krajowy wnosi:

Wysoki Sejm raczy wybór p. Stanisława Brykczyńskiego na posła z kurii większych posiadłości okręgu byłego obwodu Stanisławowskiego uznać za ważny.

JW. Marszałek. Rozprawa otwarta. Nikt głosu nie żąda? (Nikt). Kto się zgadza z ważnością wyboru p. Stanisława Brykczyńskiego,

zechce rękę podnieść. (Większość). Wybór ten jest uznany za ważny.

Sprawozdawca p. Pietruski (czyta):

Sprawozdanie

Wydziału krajowego o uzupełniającym wyborze posła na Sejm krajowy z kurii gmin wiejskich okręgu wyborczego Bohorodczany-Sołotwina.

Wysoki Sejmie!

Dnia 27. Października 1885. odbył się w Bohorodczanach wybór posła na Sejm krajowy z kurii gmin wiejskich okręgu wyborczego Bohorodczany-Sołotwina.

Uprawnionych do głosowania było według urzędowego wykazu 119 wyborców.

W głosowaniu wzięło udział 115 wyborców.

Z oddanych głosów jednakże są niektóre nieważne, a w szczególności:

1. Nieważny jest głos Onufrego Chmielowskiego, syna Hawryły, oddany pod poz. 57. wykazu głosowania na p. Kornela Strassera z tego powodu, ponieważ Onufry Chmielowski umieszczonym będąc na 59 miejscu między 79 upodatkowymi w gminie Lesiówka należy do ostatniej trzeciej części opodatkowanych, nie może przeto być prawyborcą. Nie będąc zaś prawyborcą nie może być wybrany wyborcą, a zatem głos jego pod poz. 57 wykazu na p. Kornela Strassera oddany jest nieważny.

2. Nieważny jest głos współwłaścicieli tabularnej posiadłości części Starunia i części Żuraków przez pełnomocnika ich p. Jana Sękowskiego pod poz. 118 wykazu oddany na p. Kornela Strassera, ponieważ pełnomocnictwo wystawione zostało przez pełnomocodawców bez wymienienia nazwiska pełnomocnika a zatem było nieważne.

3. Nieważny jest głos współwłaścicieli posiadłości tabularnej „Czechołowszczyzna“ zwanej w Żurakach, oddany przez pełnomocnika p. Józefa Sierakowskiego pod poz. 116 wykazu głosowania na p. Kornela Strassera, ponieważ pełnomocnictwo zeznane tylko przez p. Alexandra Wessela, a nie podpisane przez resztę współwłaścicieli jest nieważne.

4. Nieważnym jest głos współwłaścicieli części Starunia oddany przez p. Jana Sękowskiego pod poz. 114 na p. Kornela Strassera, ponieważ nie przedłożono żadnego dowodu upoważniającego p. Jana Sękowskiego do głosowania w imieniu tych współposiadaczy.

Okazuje się zatem, że nieważnie oddano głosów 4, zatem ważnie oddano głosów 111.

Absolutna większość wynosi głosów 56.

Pan Kornel Strasser otrzymał głosów 98, ks. Aleksy Zakliński głosów 13.

Zarazem zauważyć należy, że nie uwidoczniło na liście wyborców z Łyśca miasta i Bohorodczan starych liczby mieszkańców, w skutek tego niewiadomo ile właściwie w myśl §. 12. ord. sej. wyb. gminy te miały wybrać wyborców.

Gdybyśmy nawet z powodu tej nieformalności anieważnili głosy wyborców z Łyśca miasta oddane pod poz. 58, 59, 60, 61 i 62 na p. Kornela Strassera tudzież głosy wyborców z Bohorodczan starych oddane pod poz. 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23 na ks. Alexego Zaklińskiego a zatem głosów 12 razem, okazałoby się, że ważnie głosowało 99 wyborców.

Absolutna większość głosów wynosiłaby 50 głosów.

W takim wypadku nawet przyszyłoby uznać, że za p. Kornelem Strasserem głosowało ważnie 93 wyborców, a za ks. Alexym Zaklińskim 6 wyborców.

Zawsze jednak p. Kornel Strasser miałby znaczną ilość głosów po nad absolutną większość.

Gdy prócz wytkniętych nieprawidłowości wybór odbył się legalnie i akta zresztą znajdują się w należyтым porządku, Wydział krajowy wnosi:

Wysoki Sejm raczy wybór p. Kornela Strassera c. k. Starosty na posła z kurii gmin wiejskich okręgu wyborczego Bohorodczany-Sołotwina uznać za ważny.

JW. Marszałek. Rozprawa otwarta. Nikt głosu nie żąda? (Nikt). Kto jest za uznaniem ważności tego wyboru, zechce rękę podnieść. (Większość). Wybór ten jest uznany za ważny

Sprawozdawca p. Pietruski (czyta):

Sprawozdanie

Wydziału krajowego o wyborze uzupełniającym jednego posła z większych posiadłości byłego obwodu Sanockiego.

Wysoki Sejmie:

Dnia 29. Października 1885. odbył się w Sanoku wybór uzupełniający jednego posła z większych posiadłości byłego obwodu Sanockiego.

Uprawnionych do głosowania było 183.

Głosowało 98.

Z oddanych głosów są następujące nieważne:

1. Głos oddany pod poz. 5 przez p. Jana Słoneckiego na podstawie pełnomocnictwa pod-

pisanego przez p. Zenona Słoneckiego, ponieważ nie ma dowodu, iż p. Zenon Słonecki uprawnionym jest do zastępowania masy Marceliny z Jaruntowskich Słoneckiej, małoletnich Anny Maryi Barbary 3 im. Słoneckiej i masy spadkowej Zofii Słoneckiej.

2. Głos oddany pod poz. 23. przez p. Juliusza Grünhauta imieniem Zdzisława hr. Dembińskiego, ponieważ p. Juliusz Grünhaut nie znajduje się na liście wyborców, zatem także innego wyborcy zastępować nie może.

3. Głos oddany pod poz. 23 przez p. Tadeusza Peszyńskiego imieniem p. Leona Grodzickiego, ponieważ p. Tadeusz Peszyński nie może sam głosować, gdyż nie posiada pełnomocnictwa od współwłaściciela Kobylan i części Łąk, dlatego też

4. Głos oddany przez niego pod poz. 58 jest nieważny.

5. Głos oddany pod poz. 25 przez p. Władysława Niedźwiedzkiego za p. Zygmunta Grotowskiego, ponieważ p. Władysław Niedźwiedzki nie ma plenipotencji od reszty współwłaścicieli Górek, dlatego też i

6. Głos oddany przez niego pod poz. 55 jest nieważny.

7. Głos oddany pod poz. 29 przez p. Jana Dukłana Słoneckiego za p. Leopoldynę Horodyńską, ponieważ p. Jan Dukłan Słonecki nie przedkłada, jak powyżej do 1. wykazano ważnej plenipotencji od reszty współwłaścicieli.

8. Głos oddany pod poz. 32 przez p. Ferdynanda Janowskiego za właścicieli Głębokich, ponieważ głosujący nie produkuje plenipotencji od wszystkich współwłaścicieli.

9. Głos oddany pod poz. 34 przez p. A. Wiktora za p. Cypryana Jaworskiego, ponieważ w plenipotencji nie wyrażono umocowanego.

10. Głos oddany pod poz. 35 przez p. Adolfa Raszowskiego za współwłaścicieli dóbr Malawa z przyl., ponieważ głosujący jest sam tylko współwłaścicielem dóbr Łodziny z przyl. i Chłomic i Dobry a nie przedkłada umocowania do głosowania imieniem reszty współwłaścicieli tych dóbr, dlatego też i

11. Głos oddany pod poz. 63 przez niego jest nieważny.

12. Głos oddany pod poz. 61 przez p. Adolfa Br. Beesa za p. Jana Porembowskiego, ponieważ w plenipotencji nie jest wyrażone nazwisko umocowanego.

13. Głos oddany przez p. Juliana Bielańskiego za p. Zygmunta Wilkoszewskiego pod poz. 90, ponieważ p. Julian Bielański nie znajduje się między wyborcami tego obwodu.

14. Głos oddany przez p. Kazimierza Wiśłockiego za p. Eugeniusza Wiśłockiego (poz. 92), ponieważ p. Kazimierz Wiśłocki zastępował już p. Stanisława Czerkawskiego.

15. Głos oddany pod poz. 93 przez p. Ferdynanda Janowskiego za p. Wiktorję Zarembiankę z powodów powyżej do 8 przytoczonych.

16. Głos oddany pod poz. 96 przez p. Apolinarego Przyłęckiego za p. Pawła Bala, ponieważ p. Apolinary Przyłęcki nie znajduje się między wyborcami tego obwodu.

Pozostaje głosów ważnych 82.

Absolutna większość 42.

Otrzymali:

Pan Zygmunt Kozłowski głosów 49

Pan Józef Wiktor głosów 33

razem 82

Wybrany zatem został p. Zygmunt Kozłowski.

A gdy zresztą akta są w porządku Wydział krajowy wnosi:

Wysoki Sejm raczy wybór p. Zygmunta Kozłowskiego na posła z ciała wyborczego większych posiadłości byłego obwodu Sanockiego uznać za ważny.

JW. Marszałek. Rozprawa otwarta. Nikt głosu nie żąda? (Nikt.) Kto uznaje wybór p. Kozłowskiego za ważny, zechce rękę podnieść. (Większość.) Wybór ten uznany za ważny.

Sprawozdawca p. Pietruski. (Czyta.)

Sprawozdanie Wydziału krajowego o wyborze posła na Sejm krajowy z kurii większych posiadłości byłego obwodu Krakowskiego.

Wysoki Sejmie!

Dnia 29. Października 1885. odbył się w Krakowie uzupełniający wybór posła na Sejm krajowy z kurii większych posiadłości byłego obwodu Krakowskiego.

Uprawnionych do wyboru było 296. wyborców.

Do głosowania przystąpiło 75. wyborców, z oddanych głosów atoli niektóre są nieważne, a w szczególności:

1. Głos masy spadkowej po Helenie z Wężyków 1. v. Badeniowej, 2. v. Morawskiej, oddany pod poz. 187. na p. dr. Michała Bobrzyń-

skiego, z powodu, że nie przedłożono żadnego upoważnienia do głosowania za masę spadkową.

2. Głos p. Stanisława Ożegalskiego, oddany za p. Józefa Ożegalskiego, na p. dr. Michała Bobrzyńskiego, pod poz. 202. wykazu głosowania, z powodu, że p. Stanisław Ożegalski nie jest wykazany jako uprawniony w tej kuryi wyborczej.

Okazuje się przeto, że ważnie oddano głosów 73.

Absolutna większość wynosiła 37. głosów.

Dr. Michał Bobrzyński otrzymał 71. głosów, p. Stanisław Żeleński otrzymał 2. głosy.

Obrany został przeto dr. Michał Bobrzyński, w obec tego, że wybór odbył się legalnie, i akta wyborcze znajdują się w należytych porządku, Wydział krajowy wnosi:

Wysoki Sejm raczy wybór dr. Michała Bobrzyńskiego na posła z kuryi większych posiadłości byłego obwodu Krakowskiego uznać za ważny.

JW. Marszałek. Rozprawa otwarta. Nikt głosu nie żąda? (Nikt.) Kto się zgadza z wnioskiem Wydziału krajowego, żeby uznać wybór p. Bobrzyńskiego za ważny zechce rękę podnieść. (Większość.) Wybór ten jest uznany za ważny.

Sprawozdawca p. Pietruski. (Czyta.)

Sprawozdanie Wydziału krajowego o wyborze posła na Sejm krajowy z Izby handlowej i przemysłowej w Brodach.

Wysoki Sejmie!

Dnia 27. Października 1885. odbył się w Brodach uzupełniający wybór posła na Sejm krajowy z Izby handlowej i przemysłowej w Brodach.

Uprawnionych do głosowania było 29 wyborców.

W głosowaniu wzięło udział 26 wyborców.

Absolutna większość wynosiła 14 głosów.

P. dr. Filip Zucker ze Lwowa otrzymał 24 głosów.

P. Dr. Józef Rosenblatt, profesor Uniwersytetu z Krakowa otrzymał 2 głosy.

Wybrany został zatem dr. Filip Zucker.

W obec tego, że wybór odbył się legalnie, a akta wyborcze znajdują się w należytych porządku, Wydział krajowy wnosi:

Wysoki Sejm raczy wybór p. dr. Filipa Zuckera na posła z Izby handlowej i przemysłowej w Brodach, uznać za ważny.

JW. Marszałek. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt.) Gdy nikt głosu nie żąda

więc podaję pod głosowanie: kto uznaje ważność wyboru posła Zuckera, zechce rękę podnieść. (Większość.) Wybór jego uznany za ważny.

Upraszam pp. posłów których wybory zostały sprawdzone, żeby zechcieli przystąpić do złożenia przyrzeczenia.

Sekretarz dr. Stanisław hr. Badeni. (Czyta rotę przysięgi.)

Posłowie składają przyrzeczenie.

JW. Marszałek. Z kolei następuje:

Wybór Komisji gminnej, administracyjnej, prawniczej, lustracyjnej, budżetowej, petycyjnej, drogowej, szkolnej, bankowej, górniczej, kultury krajowej.

P. dr. Euzebiusz Czerkawski. Proszę o głos.

JW. Marszałek. P. Euzebiusz Czerkawski ma głos.

P. dr. Euzebiusz Czerkawski. Wysoka Izba uchwaliła wczoraj, iżby Komisja gminna składała się z 9 członków, zaś co do Komisji budżetowej uchwalono, aby się składała z 15 członków. Bliższe rozpatrzenie się w tej sprawie, które przedsięwzięte zostało wczoraj w romaitych kółkach tej wysokiej Izby okazało, że jedna i druga liczba jest za niską. Sprawy gminne wymagają wszechstronnej znajomości stosunków, która to znajomość wymaga, aby koniecznie Komisja ta składała się z więcej niż dziewięciu członków. Zgodzono się więc powszechnie w kółkach o których mówiłem na to, że przynajmniej o dwóch członków liczba ta powiększoną być winna.

Co się tyczy Komisji budżetowej, to liczba piętnastu, odstępuje od długoletniej tradycji w tej wysokiej Izbie — nigdy bowiem ta Komisja nie składała się z mniej niż 17 członków a w roku zeszłym nominalnie było nawet 18 członków. Wiadomo wszystkim, że zajęcia tej Komisji są tak rozliczne, iż zwiększenie liczby członków z 15 na 17 byłoby ze wszech miar pożądane. Pozwalam sobie uczynić wniosek, aby wysoka Izba wczorajszą uchwałę swoją zmieniła w tym kierunku, iżby Komisja gminna składała się z 11, a Komisja budżetowa z 17 członków.

JW. Marszałek. Rozprawa nad tym wnioskiem otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt.) Gdy nikt głosu nie żąda, przystępujemy do głosowania. Kto jest za wnioskiem posła Czerkawskiego aby Komisję budżetową i gminną zwiększyć o

dwóch członków, zechce rękę podnieść. (Większość.) Wniosek jest przyjęty.

Przystępujemy do wyboru Komisji gminnej. Na skrutatorów zapraszam pp. Posłów: Bereżnickiego, Bobczyńskiego, Torosiewicza, Popiela, Fruchtmanna, Bobrzyńskiego, ks. Sawę. Proszę tych Panów o odbieranie kartek.

(Pp. posłowie oddają kartki.)

Zanim skrutynium z tego wyboru zostanie ukończone, przystąpimy do wyboru Komisji administracyjnej.

Na skrutatorów zapraszam Pp. Posłów: Struszkiewicza, Wernickiego, Merunowicza, Antoniewicza, Tarnowskiego Stanisława młodszego, Łozińskiego i Rozwadowskiego Bolesława.

Upraszam tych Panów o zbieranie kartek.

(Pp. Posłowie oddają kartki.)

Zanim zostanie dokonane skrutynium z tego wyboru, przystąpimy do wyboru Komisji prawniczej:

Na skrutatorów zapraszam Pp. Posłów: Jędrzejewicza Stanisława, Koziębrodzkiego Władysława, Ohrymowicza, Dzieduszyckiego Tadeusza, Simona, Wolańskiego Władysława i Gnoińskiego Jana.

Celem odbycia skrutynium z tych wyborów, zawieszam posiedzenie na 10 minut.

(Po przerwie).

Proszę ogłosić rezultat wyborów do komisji gminnej.

Sprawozdawca p. ks. Sawa. Wynik wyboru do komisji gminnej jest następujący. Głosujących było 96. Absolutna większość 49. Otrzymali po nad absolutną większość:

Badeni Kazimierz 95,
Czaykowski 96,
Gorecki 96,
Jędrzejowicz Adam 96,
Lenartowicz 96,
Męciński 96,
Pełesz 96,
Rozwadowski Tomisław 96,
Starowiejski 96,
Wolański Władysław 96,
Lasocki 89.
Reszta głosów rozstrzelona.

JW. Marszałek. Ci panowie tedy zostali wybrani do komisji gminnej. Proszę teraz ogłosić rezultat wyborów do komisji administracyjnej.

Sprawozdawca p. Dr. Antoniewicz. Głosujących było 89. Absolutna większość 45. Głosów otrzymali:

Chamiec 89,
Czerkawski 89,
Dzieduszycki Tadeusz 89,
Henzel 89,
Janko 89,
Jędrzejowicz Adam 89,
Kaszewko 89,
Koziębrodzki Szczęsny 89,
Kozłowski 88,
Leniński 89,
Max 89,
Onyszkiewicz 89,
Pilat 89,
Romer 89,
Szeptycki 89,
Żarski 89,
Żywicki 89.

Wszyscy zostali tedy jednogłośnie wybrani, prócz p. Kozłowskiego, który otrzymał 88 głosów.

JW. Marszałek. Komisja administracyjna jest tedy wybrana. Proszę ogłosić rezultat wyboru do komisji prawniczej.

Sprawozdawca p. Koziębrodzki Władysław. Głosujących było 81. Absolutna większość 42. Po nad absolutną większość otrzymali głosów:

Fruchtmann 79,
Lenartowicz 81,
Madeyski 81,
Siengalewicz 79,
Żarski 77,
Zawadzki 81,
Zoll 81.

JW. Marszałek. Ci panowie tedy są wybrani. Przystępujemy do wyboru dalszych komisyj, mianowicie do wyboru komisji lustracyjnej. Na skrutatorów zapraszam pp. posłów hr. Reja, Abrahamowicza, Zolla, Romańczuka, Borkowskiego, Goldmana, Żywickiego. Proszę tedy pp. skrutatorów o zbieranie kartek.

(Pp. Posłowie oddają kartki.)

Zanim skrutynium będzie dokonane, przystępujemy dalej do wyboru komisji budżetowej. Do skrutynium zapraszam pp. Czajkowskiego, Brykczyńskiego, Lasockiego, Lenińskiego, Wolańskiego Mikołaja, Skarszewskiego i Płazińskiego. Proszę tych panów o odbieranie kartek.

(Pp. skrutatorowie odbierają kartki.)

Przystępujemy następnie do wyboru komisji petycyjnej.

Do skrutynium zapraszam pp. Kapriego, Langiego, Henzla, Bielińskiego, Łubieńskiego, Szeptyckiego i Augustynowicza. Proszę zebrać kartki.

(Skrutatorowie odbierają kartki).

Przystępujemy bezzwłocznie także do wyboru komisji drogowej. Do skrutynium zapraszam pp. Onyszkiewicza, Chrzanowskiego, Stadnickiego Stanisława, Gorayskiego, Wasilewskiego, Zawadzkiego i Bereźnickiego.

(Pp. posłowie oddają kartki).

W dalszym ciągu przystępujemy do wyboru komisji bankowej. Do skrutynium zapraszam pp. Skrzyńskiego, Stadnickiego Jana, Wrotnowskiego, Skałkowskiego, Dzeduszyckiego Wojciecha, ks. Buchwalda i ks. Siczynskiego.

(Pp. posłowie zbierają kartki).

Zawieszam posiedzenie dla odbycia skrutynium.

(Po przerwie)

Proszę ogłosić rezultat wyboru do komisji petycyjnej.

Sprawozdawca p. Henzel: Głosujących było 84, absolutna większość 43.

Jednogłośnie wybrani do komisji petycyjnej:

Antoniewicz 84,

Bereźnicki 84,

Biliński 84,

Bobczyński 84,

Buchwald 84,

Gniewosz 84,

Golejewski 84,

Hoppen 84.

Kapri 84,

Kopyciński 84,

Korytowski 84,

Kuczkowski 84,

Lenartowicz 84,

Łazarski 84,

Merunowicz 84,

Pławicki 84,

Płaziński 84,

Rosner 84,

Rozwadowski Bolesław 84,

Siczynski 84,

Skrzyński 84,

Strasser 84,

Tyszkowski 84,

Zborowski 84,

JW. Marszałek. Ci panowie tedy zostali wybrani.

Proszę o ogłoszenie wyboru do komisji budżetowej.

Sprawozdawca p. Brykczyński: Głosujących było 86, absolutna większość 44.

Ponad absolutną większość otrzymali głosów:

Abrahamowicz 86,

Badeni Kazimierz 85,

Badeni Stanisław 86,

Bobrzyński Michał 82,

Chrzanowski 86,

Goldman 86,

Hausner 86,

Jędrzejowicz Stanisław 86,

X. Kowalski 86,

Madeyski 86,

Potocki Artur 86,

Sapieha Władysław 86,

Scipio 78,

Skałkowski 86,

Smarzewski 86,

Stadnicki Jan 83,

Stadnicki Stanisław 86.

JW. Marszałek. Ci tedy panowie zostali wybrani.

Proszę o ogłoszenie wyboru do komisji bankowej.

Sprawozdawca p. ks. Buchwald: Głosujących było 77, absolutna większość 39.

Jednogłośnie wybrani:

Gorayski,

Łubieński,

Mandyczewski,

Polanowski,

Russocki

Sapieha Adam,

Simon,

Smarzewski,

Weigel,

Wodzicki Ludwik,

Zucker.

JW. Marszałek. Ci panowie zostali tedy wybrani do komisji bankowej.

Proszę o ogłoszenie rezultatu wyboru do komisji drogowej.

Sprawozdawca p. Zawadzki: Głosujących było 90, absolutna większość 46.

Ponad absolutną większość otrzymali:

Borkowski 90,
Brykczyński 90,
Czaykowski Alfons 90,
Dembowski 90,
Gnoiński Wincenty 90,
Gross 90,
Jaworski 90,
Koziebrodzki Władysław 90,
Męciński 90,
Tarnowski Stanisław junior 90,
Torosiewicz 90,
Żurowski 82.
Ksiądz Siczynski otrzymał głosów 7,
P. Biliński 1 głos.

JW. Marszałek. Ci Panowie zostali więc wybrani.

Proszę o ogłoszenie wyboru do komisji lustracyjnej.

Sprawozdawca p. Zoll. Głosujących było 87, absolutna większość 44. Jednogłośnie wybrani:

Issakowicz,
Lasocki,
Mocznacki,
Popiel,
Sawa,
Tyszkiewicz,
Wasilewski,

Wolański Erazm, a p. Wernicki otrzymał 81 głosów.

JW. Marszałek. Ci Panowie tedy są wybrani.

Przystąpimy teraz do wyboru jeszcze trzech komisji, to jest: górniczej, kultury krajowej i szkolnej, a najpierw do wyboru komisji górniczej. Na skrutatorów zapraszam Panów Posłów: Jędrzejowicza Stanisława, Fruchtmanna, Dzieduszyckiego Tadeusza, Łozińskiego, Sawę, Ohrymowicza i Simona.

(Skrutatorowie odbierają kartki).

Proszę poskładać kartki, a skrutynium później się odbędzie.

Przystępujemy do wyboru komisji kultury krajowej. Na skrutatorów zapraszam Panów Posłów: Wolańskiego Władysława, Struszkiewicza, Popiela, Romańczuka, Bobrzyńskiego, Koziebrodzkiego Władysława i Rozwadowskiego Bolesława.

(Skrutatorowie zbierają kartki).

Przystępujemy nareszcie do wyboru ostatniej komisji, to jest szkolnej. Na skrutatorów zapraszam Panów Posłów: Lenińskiego, Żywickiego, Torosiewicza, Merunowicza, Gnoińskiego Jana, Strassera i Wernickiego.

(Skrutatorowie zbierają kartki).

Proszę Panów skrutatorów, aby byli łaskawi odbyć skrutynium, a tymczasem zawieszam posiedzenie.

(Po przerwie).

Proszę podać do wiadomości rezultat dokonanego skrutynium do komisji górniczej.

Sprawozdawca p. Stanisław Jędrzejowicz. Głosujących 70, absolutna większość 36. Absolutną większością głosów zostali do komisji górniczej wybrani:

Chamiec,
Gorayski,
Hausner,
Ohrymowicz,
Sapieha Władysław,
Skrzyński,
Słonecki.

JW. Marszałek. Upraszam o dalsze sprawozdanie co do wyniku wyboru do komisji gospodarstwa krajowego.

Sprawozdawca p. Władysław Wolański. Głosujących 93. Otrzymali głosów:

Augustynowicz 93,
Gnoiński Jan 93.
Gorajski 93,
Gross 93,
Jędrzejowicz Edward 93,
Klucki 93,
Langie 93,
Polanowski 86,
Potocki Roman 93,
Sanguszko 93.
Sapieha Adam 93,
Struszkiewicz 93,
Tarnowski Jan 93,
Wierzbicki 93,
Wodzicki Ludwik 93,
Zamoyski 93.

JW. Marszałek. Wszyscy więc zostali wybrani.

Proszę ogłosić rezultat wyboru komisji szkolnej.

Sprawozdawca p. Jan Gnoiński. Głosujących 81. Jednogłośnie wybrani zostali:

Czartoryski Jerzy,
Czerkawski,
Dzieduszycki Wojciech,
Łoziński,
Majer,
Małecki,
Pilat,
Rey,
Romańczuk,
Romanowicz,
Solecki, Biskup,
Tarnowski Stanisław (starszy),
Wierbicki,
Zoll.

Ks. Biskup Dunajewski otrzymał głosów 72,
ks. Biskup Pełesz 9.

JW. Marszałek. Komisya szkolna została
tedy wybrana.

Upraszam tych Panów, którzy do komisji
wybrani zostali, ażeby zaraz po zamknięciu po-
siedzenia raczyli się zebrać tak, aby dziś jeszcze
komisye mogły się ukonstytuować.

Porządek dzienny wyczerpany.

Jutro posiedzenia nie będzie.

Następne posiedzenie w sobotę o godzinie
11. przed południem.

Porządek dzienny następujący:

Porządek dzienny

3. posiedzenia, III. sesji, V. peryodu Sejmu ga-
licyjskiego, które się odbędzie w sobotę 28.
Listopada 1885. o godzinie 11. przed południem.

1. Pierwsze czytanie wniosku posła Abraha-
mowicza w przedmiocie zaprowadzenia op-
łat konsumcyjnych na pokrycie wydatków
funduszu krajowego.

2. Pierwsze czytanie wniosku posła Władysła-
wa Koziembrodzkiego z projektem ustawy
zmieniającej postanowienia §. 26. Ordynacyi
wyborczej gminnej.

3. Pierwsze czytanie przedłożenia rządowego z
projektami 5 ustaw o osuszeniu bagien
Niskich i Rudnickich, oraz o regulacyi po-
toków Łęgu, Trześniówki i Kisieliny.

4. Sprawozdanie Wydziału krajowego o ze-
zwoleniu:

a) gminie miasta Kut na pobór 100% do-
datku do podatku konsumcyjnego od
wina;

b) gminie miasta Wieliczki na pobór 100%
dodatku do podatku konsumcyjnego od
wina;

c) gminie miasta Wadowice na dalszy po-
bór 75% dodatku do podatku konsum-
cyjnego od mięsa i wina;

d) gminie miasta Stanisławowa na pobór
100% dodatku do podatku konsum-
cyjnego od mięsa;

e) gminie miasta Podgórze na dalszy po-
bór opłat od napojów spirytusowych i
piwa;

f) gminie Tyczyn, powiatu Rzeszowskiego
na pobór opłaty od napojów słodzonych.
Sprawozdawca p. Smolka.

5. Sprawozdanie Wydziału krajowego o pe-
tycyi gminy miasteczka Bobowej w po-
wiecie Grybowskim względem zezwolenia
na pobór opłat od napojów do gminy wpro-
wadzanych. — Sprawozdawca p. Smolka.

6. Sprawozdanie Wydziału krajowego w przed-
miocie wyłączenia miejscowości Mikulsdorf
powiatu Tłumackiego ze związku gminy
Ottynii. — Sprawozdawca p. Smolka.

Posiedzenie zamknięte.

(Koniec posiedzenia o godzinie 1. minut 25).